

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

65

Vragen van het lid **Wassenberg** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het bericht dat tientallen soorten exotische dieren, waaronder apen, gewoon te koop zijn via Marktplaats en Facebook* (ingezonden 19 augustus 2019).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 24 september 2019). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3756.

Vraag 1

Kent u het bericht «Tientallen exotische dieren te koop op Marktplaats»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Wat vindt u ervan dat het internet (onder andere Marktplaats en Facebook) een vrijplaats is geworden voor de legale maar soms ook illegale handel in dieren?

Wat vindt u ervan dat het kennelijk mogelijk is om ongehinderd exotische diersoorten te verhandelen via internet?²

Deelt u de mening dat de legale handel in exotische dieren sterk beperkt dient te worden omdat veel van deze dieren vanwege hun aard en behoeften niet geschikt zijn om te houden als huisdier? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3 en 4

Bij de legale handel in exotische zoogdieren is het van belang dat het dierenwelzijn voorop staat en dat mensen goed geïnformeerd een keuze kunnen maken om een dier te kopen. Zoals het rapport van Stichting AAP aangeeft, hebben exotische zoogdieren complexe behoeften als het om

¹ «Stichting AAP: «Tientallen exotische dieren te koop op Marktplaats», NU.nl, 12 augustus 2019 (<https://www.nu.nl/dieren/5977548/stichting-aap-tientallen-exotische-dieren-te-koop-op-marktplaats.html>)

² «ALIVE AND KICKING – The exotic mammal trade in the Netherlands», Stichting AAP (<https://www.aap.nl/nl/news/nieuw-onderzoek-van-stichting-aap-naar-florerende-handel-exotische-huisdieren-nederland>)

voeding, huisvesting en verzorging gaat. Om die reden werk ik aan een huis- en hobbydierenlijst (positieflijst) voor zoogdieren om daarmee het welzijn te borgen.

Vraag 5

Hoe is het mogelijk dat er niet of te laat handhavend wordt opgetreden tegen het plaatsen van advertenties voor de verkoop van verboden diersoorten, zoals kapucijnapen en dwergzijdeapen?

Antwoord 5

De veelheid aan platforms en advertenties is zodanig dat hierop niet continu bij plaatsing toezicht kan worden gehouden. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) controleert de internethandel risicogericht en treedt, indien nodig, handhavend op.

Vraag 6

Welke systemen zijn er om advertenties voor de verkoop van verboden diersoorten, zoals kapucijnapen en dwergzijdeapen, op te sporen en daar handhavend tegen op te treden?

Antwoord 6

De NVWA controleert de aanbiedingen op Marktplaats en bol.com risicogericht en naar aanleiding van meldingen van bijvoorbeeld consumenten die bij de NVWA binnenkomen. Als deze aanbiedingen niet voldoen aan wet- en regelgeving waarop de NVWA toeziet, worden deze op aanwijzen van de NVWA door Marktplaats en bol.com verwijderd.

Uit de tot nu toe opgedane ervaring met het samenwerkingsprotocol tussen de NVWA en Marktplaats blijkt het protocol effect te hebben. Het blijkt dat als aanbieders zijn gewezen op de onrechtmatigheid van hun advertentie, zij deze illegale advertenties vaak niet meer plaatsen.

Om preventief verkoopadvertenties voor illegale handel te weren, stelt Marktplaats in overleg met de NVWA een trefwoordenlijst op. Een trefwoord komt op deze lijst als na toezicht van de NVWA is gebleken dat het trefwoord bepaalde soorten aanbiedingen (bijvoorbeeld productgroepen of diersoorten) betreft die niet voldoen aan wet- en regelgeving en op Marktplaats blijven terugkomen (van verschillende aanbieders). Als een trefwoord op de lijst staat, worden producten die dit trefwoord bevatten automatisch verwijderd. De NVWA zet ook *scraping* als middel in om verkoopadvertenties voor illegale handel op te sporen. Met *scraping* wordt informatie van webpagina's geëxtraheerd en geanalyseerd.

De verwachting is dat met de opgedane ervaring met het opstellen van de juiste trefwoorden en *scraping* het steeds moeilijker zal worden verkoopadvertenties voor illegale handel onopgemerkt te plaatsen. Met deze middelen en acties houdt de NVWA risicogericht toezicht op internethandel.

Vraag 7

Zijn er inmiddels maatregelen genomen tegen de aanbieder(s) van de dwergzijdeapen en kapucijnapen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe is er handhavend opgetreden en welke straf heeft de aanbieder gekregen?

Antwoord 7

In de meeste gevallen betreffen advertenties waarin apen worden aangeboden pogingen tot oplichting. Na bestudering van de advertenties uit het onderzoek van Stichting AAP leek het ook om nepadvertenties te gaan. Helaas was het op basis van de beschikbare informatie niet mogelijk nadere gegevens omtrent de aanbieders te verkrijgen.

Vraag 8

Wat vindt u ervan dat de Indische mangoeste, een zogenoemde «invasieve exoot», gewoon te koop wordt aangeboden via internet en is de verkoop van deze diersoort in overeenstemming met Europese regelgeving? Zo nee, hoe kan het dat de verkoop van deze «invasieve exoot» niet alleen plaatsvindt maar dat er openlijk voor geadverteerd kan worden?

Antwoord 8

Het te koop aanbieden van Indische mangoestes, ook via internet, is verboden op grond van de Europese verordening voor invasie uitheemse soorten (1143/2014). Indien dergelijke aanbiedingen door de NVWA of de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) worden geconstateerd, wordt hiertegen handhavend opgetreden.

Vraag 9

Deelt u de mening dat de advertenties voor de verkoop van verboden diersoorten in Nederland, die zonder enige terughoudendheid worden geplaatst, betekenen dat de illegale verkopers weinig te duchten hebben van de overheid als het gaat om controle, handhaving en bestraffing? Zo ja, wanneer en op welke wijze gaat u ingrijpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Die mening deel ik niet. Er wordt welk degelijk ingegrepen. Zie het antwoord op vraag 6 op welke manieren (preventief) gehandhaafd wordt. Van de 53 exotische huisdiersoorten die in het onderzoek van Stichting AAP zijn gevonden, bleken enkel drie soorten (apen) verboden om te houden in Nederland. Zoals aangegeven leek het om nepadvertenties te gaan.

Vraag 10

Vindt u dat het vrijwillige en vrijblijvende samenwerkingsprotocol tussen de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en Marktplaats om de handel in exotische dieren tegen te gaan werkt? Zo ja, hoe is dat dan te rijmen met de schijnbaar nog steeds voorkomende handel in verboden dieren, waaronder apen? Zo nee, wanneer en op welke wijze gaat u ingrijpen?³

Antwoord 10

Zie mijn antwoorden op vraag 6 en 9.

Vraag 11

Hoe gaat u voorkomen dat handelaren simpelweg overstappen naar internetplatforms waar geen afspraken mee zijn, zoals Facebook?

Antwoord 11

Ik ga de mogelijkheden na om dergelijke afspraken ook met andere online-aanbieders te maken. De NVWA zet zich al in om met andere belangrijke internetplatforms werkafspraken te maken. Daarnaast kan de NVWA ook bij vier grote internationale online verkoopkanalen (eBay, Amazon, Alibaba Group en Rakuten France) illegale advertenties melden, waarna deze advertenties verwijderd worden.

Vraag 12

Welke opsporings- en handhavingscapaciteit (welke diensten, hoeveel fte's) is er beschikbaar om de (internet)handel in dieren te controleren en om zo nodig handhavend op te treden?

Antwoord 12

De NVWA heeft 23 fte inspecteurs die inspecties uitvoeren in het kader van de handel in beschermde planten en dieren, waaronder inspecties op aanbieders van beschermde dieren en planten via het internet. Daarnaast is de douane, politie en de afdeling bestuurlijksrechtelijke handhaving van RVO vanuit ieders eigen taak en rol betrokken bij toezicht, opsporing en handhaving van de handel in beschermde planten en dieren.

Vraag 13 en 14

Bent u van mening dat dit voldoende is, gezien het gemak en de brutaliteit waarmee verkopers van dieren hun «handelswaar» aanprijzen op het internet?

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2019/07/02/samenwerkingsprotocol-nvwa-en-marktplaats>

Bent u bereid om deze capaciteit uit te breiden? Zo ja, wanneer en op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13 en 14

Ik zet zoals beschreven verschillende middelen in om de internethandel te controleren en, indien nodig, handhavend op te treden. Op dit moment is er geen aanleiding om hiervoor specifiek de capaciteit uit te breiden. De betrokken diensten prioriteren altijd onder meer op basis van risico- en fraudebeelden.

Vraag 15

Bent u bereid om wetgeving voor te bereiden om de internethandel in dieren te verbieden? Zo nee, kunt u uitleggen waarom naar uw mening de vrijwillige zelfregulering door internetbedrijven succesvol is, gezien deze recente berichtgeving?

Antwoord 15

Ik ben niet voornemens wetgeving voor te bereiden specifiek op de internethandel van dieren. Aanvullend op de eerder genoemde acties hebben de NVWA en Marktplaats ook afspraken gemaakt over het ter verkoop aanbieden van huisdieren. Zo heeft Marktplaats een aantal door de adverteerders (verkopers) in te vullen verplichte velden toegevoegd aan de advertenties, waardoor kopers meer informatie krijgen. Daarnaast verwijst Marktplaats actief door naar het Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren (LICG), waar consumenten goede informatie kunnen vinden over het aanschaffen van huisdieren. Bovendien moeten adverteerders per 1 augustus 2019 betalen voor het plaatsen van een advertentie voor honden en katten. De betaling zorgt voor een verbeterde traceerbaarheid van adverteerders.